

Національний
банк України

HR як драйвер змін: від адміністратора до партнера-коуча. Досвід Національного банку України

Прохоренко Ольга
Директор Департаменту персоналу
Національного банку України
Київ, жовтень 2018 року

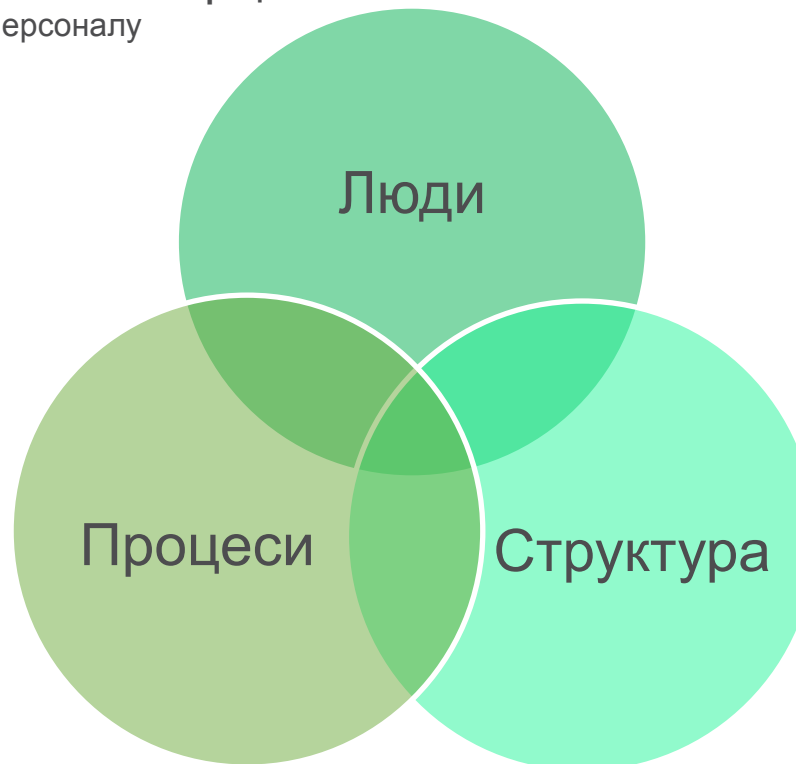
НБУ до 2014 року: дивовижна пам'ятка архітектури... всередині якої ухвалюються ключові рішення...

- Потужна історія, красива будівля
- Закрита, негнучка система
- Розмитість та дублювання функцій, відсутність розуміння «навіщо»
- Велика кількість розпочатих та незавершених ініціатив, «нехай відлежиться, бо все ще може змінитись»
- Сучасні знання та несучасні підходи
- Закритий клуб держслужби
- Само ідентифікація винятковості
- Непрозорі рішення, затягування рішень
- Складні процеси, нашарування процесів, контроль контролів
- «Погана» бюрократія
- Безініціативність, страх помилки, «ініціатива карається»
- Авторитарність та формальність, вертикальна система прийняття рішень
- Законодавчі обмеження («Закон про держслужбу»)
- **Потужна внутрішня експертність персоналу**

Зовнішній запит на зміни у суспільстві у 2014 році надав рух внутрішній трансформації

- Створення **нової управлінської команди** з новими цінностями та мотивацією до змін
- Впровадження нової культури прийняття рішень - **комітети замість одно осібності**
- **Оновлення** персоналу, скорочення середнього віку та стажу роботи
- Впровадження моделі **ключових компетенцій**
- **Англійська мова** - друга мова спілкування
- **Change management** – як **основа нової культури**
- Підвищення ефективності діяльності через впровадження **performance management system**
- **Кадровий резерв** на ключові посади
- Відкрита та технологічна **система підбору персоналу**
- Прозора та зрозуміла **система оплати праці**
- **Оптимізація** чисельності персоналу
- Розвиток **HR бренду**

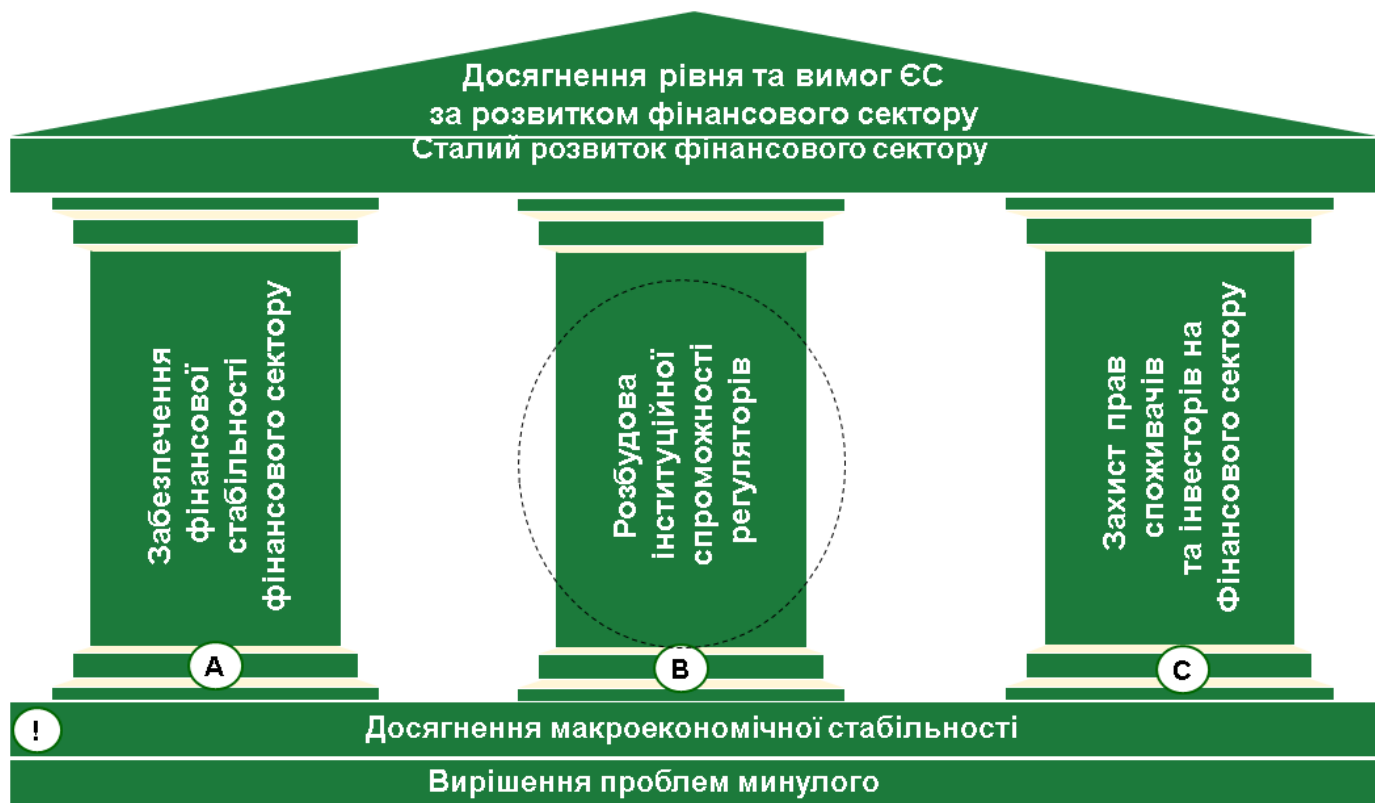

- **Виведення неключових функцій**
- **Централізація** функцій та процесів, **нові** процеси та функції
- Впровадження **project management**
- **Спрощення** процесів, зменшення документообігу, **автоматизація** процесів

- **Зміна організаційної структури**, виділення 6 функціональних блоків
- **Скорочення** кількості членів Правління, кожен член Правління – куратор функціонального блоку
- **Зменшення рівнів ієрархії**

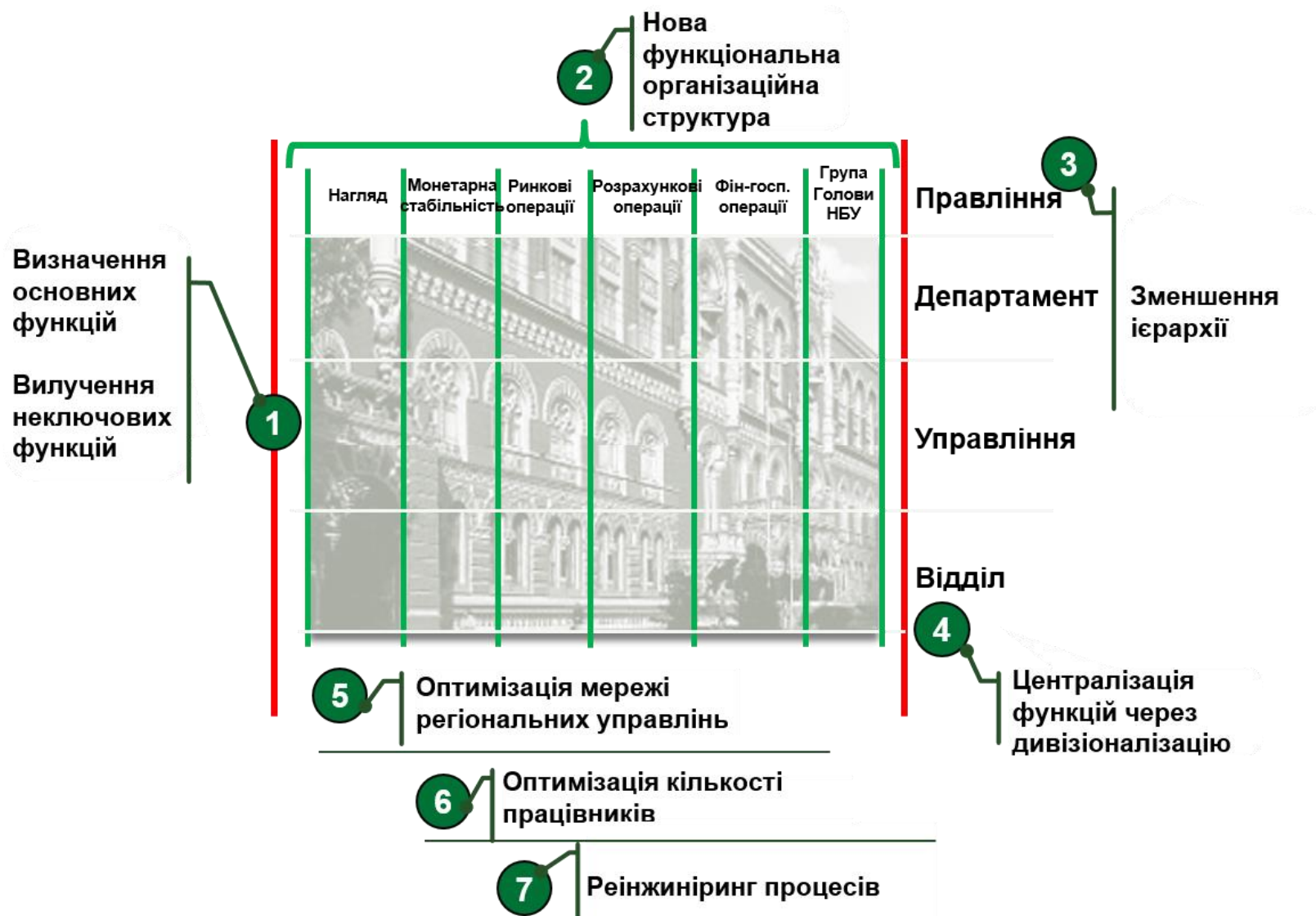
Внутрішня трансформація Національного банку: історія

Головна мета внутрішньої трансформації НБУ - підвищення інституційної спроможності та створення сучасного європейського центрального банку.

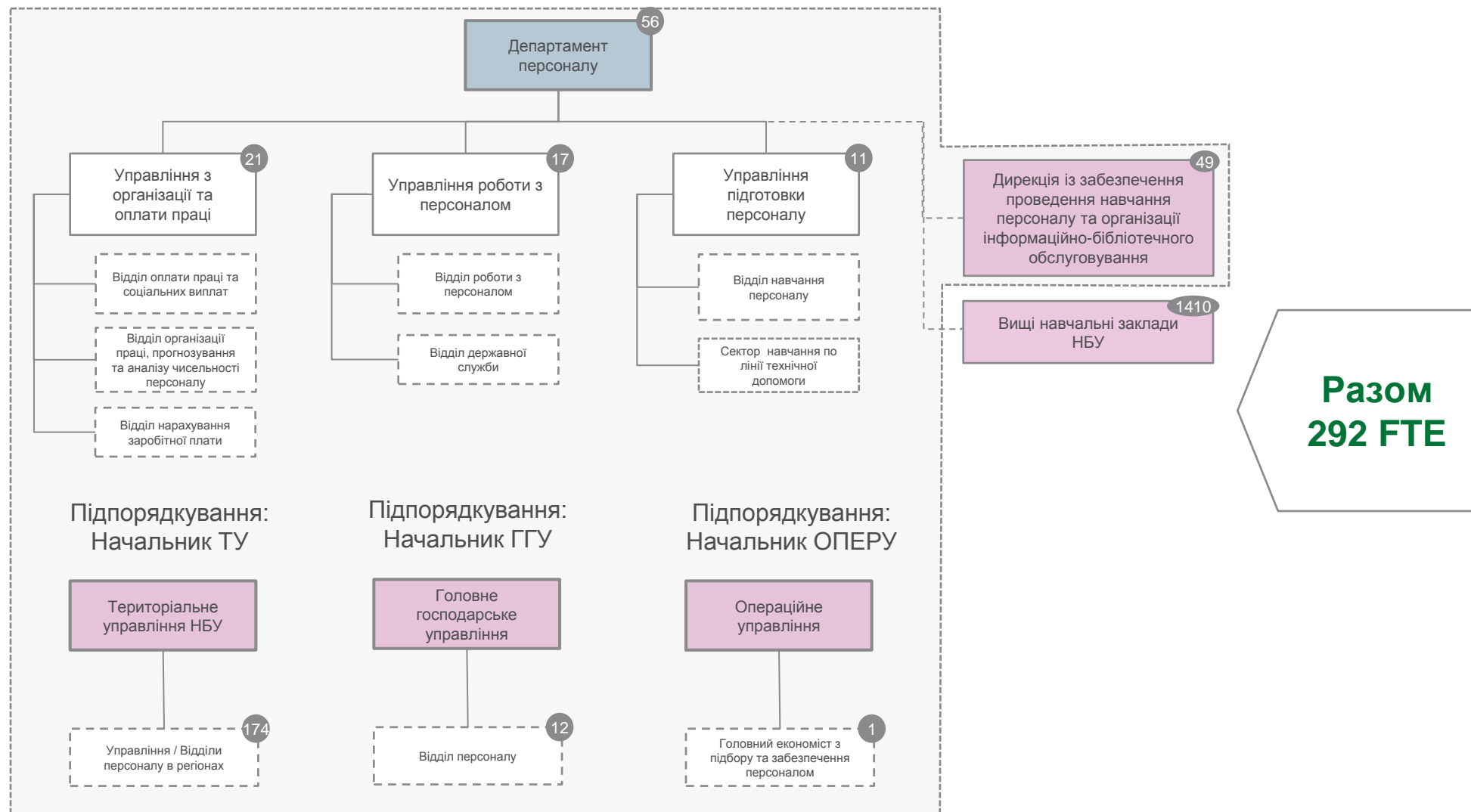

Трансформація Національного банку реалізується через 7 великих напрямків

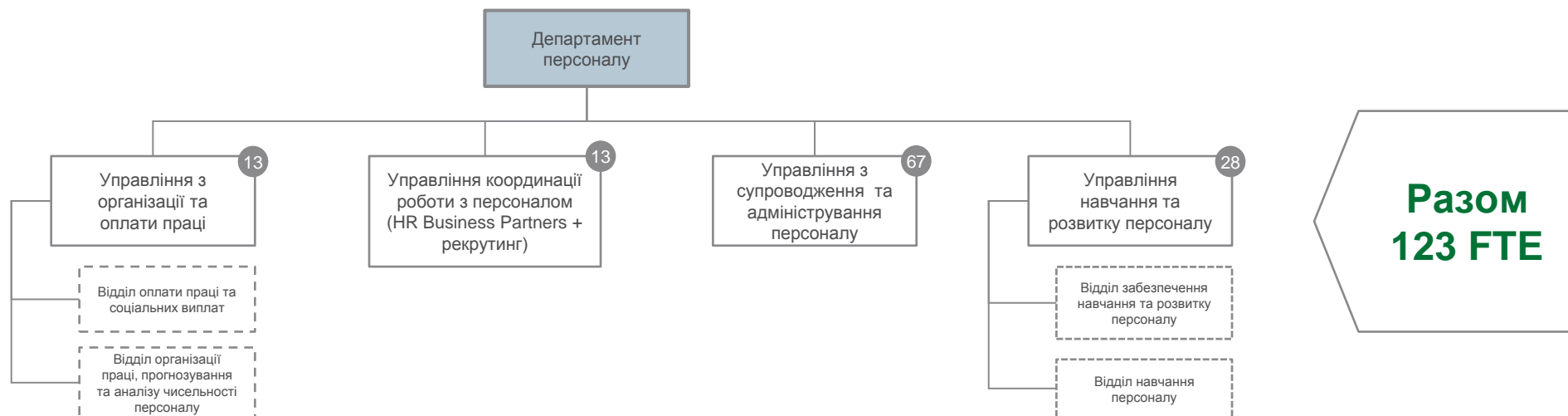
HR відображає сутність всієї структури організації

HR НБУ (вересень 2014):

HR першим в Національному банку провів реорганізацію своєї структури та став прикладом для інших

HR НБУ (листопад 2014):

Централізація функцій

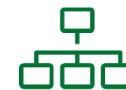
Виділення HR бізнес-партнерів та Центрів експертизи

Зменшення чисельності

Перегляд процесів та функцій

Зменшення ієрархічності

Постановка нових цілей, впровадження нових інструментів

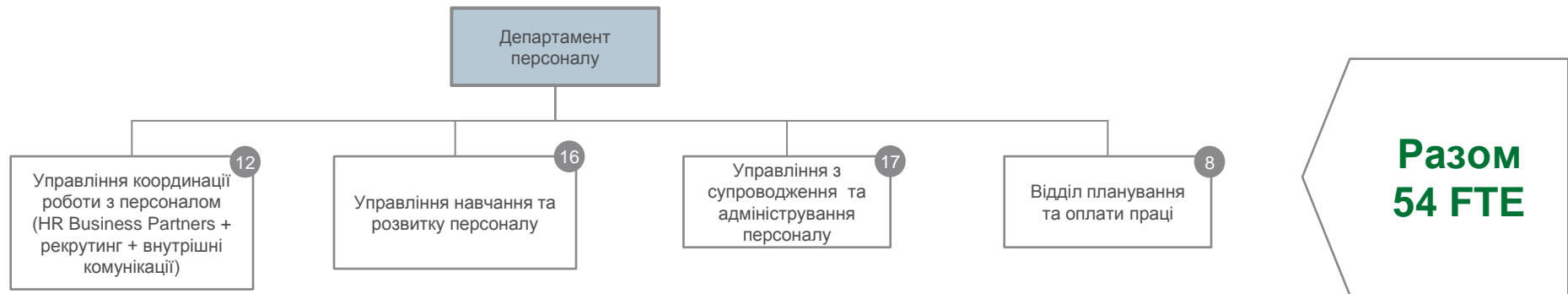
Департамент персоналу
HR department

HR
Management & Support

*Підтримка процесів
Підтримка керівників
Оптимізація та реінжиніринг*

Реорганізація HR проходила через декілька етапів...

HR НБУ (травень 2018):

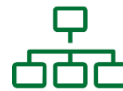
Розвиток HR аналітики та корпоративної культури

Зменшення чисельності

Оптимізація та реінжиніринг процесів

Нові ролі замість посад

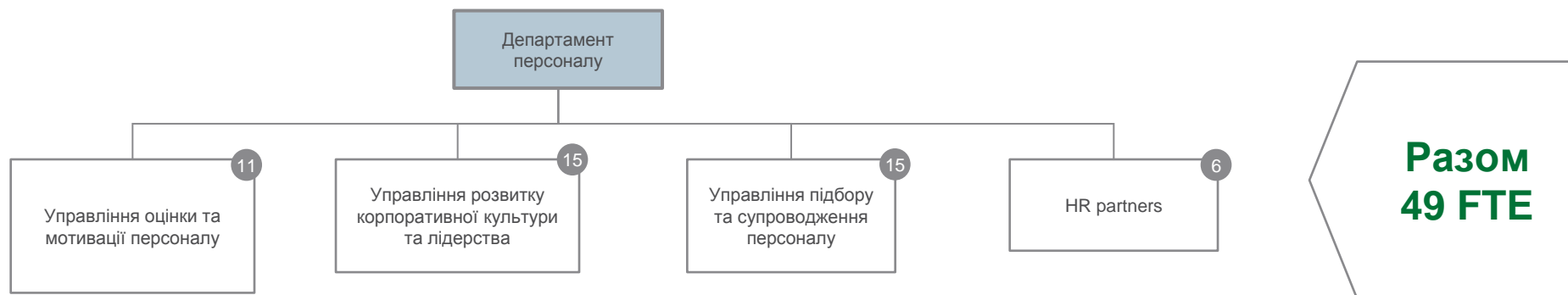

Постановка нових цілей, впровадження нових інструментів

...і наразі оргструктура Департаменту персоналу передбачає розвиток нових напрямків і партнерство

HR НБУ (вересень 2018):

Розвиток бренду роботодавця, культури команд та мотивації

Зменшення чисельності

Оптимізація та реінжиніринг процесів

Нові ролі: всі HR можуть виступати в різних ролях для різних груп клієнтів

Нова HR стратегія та HR система

Цільова роль Департаменту персоналу НБУ 2020

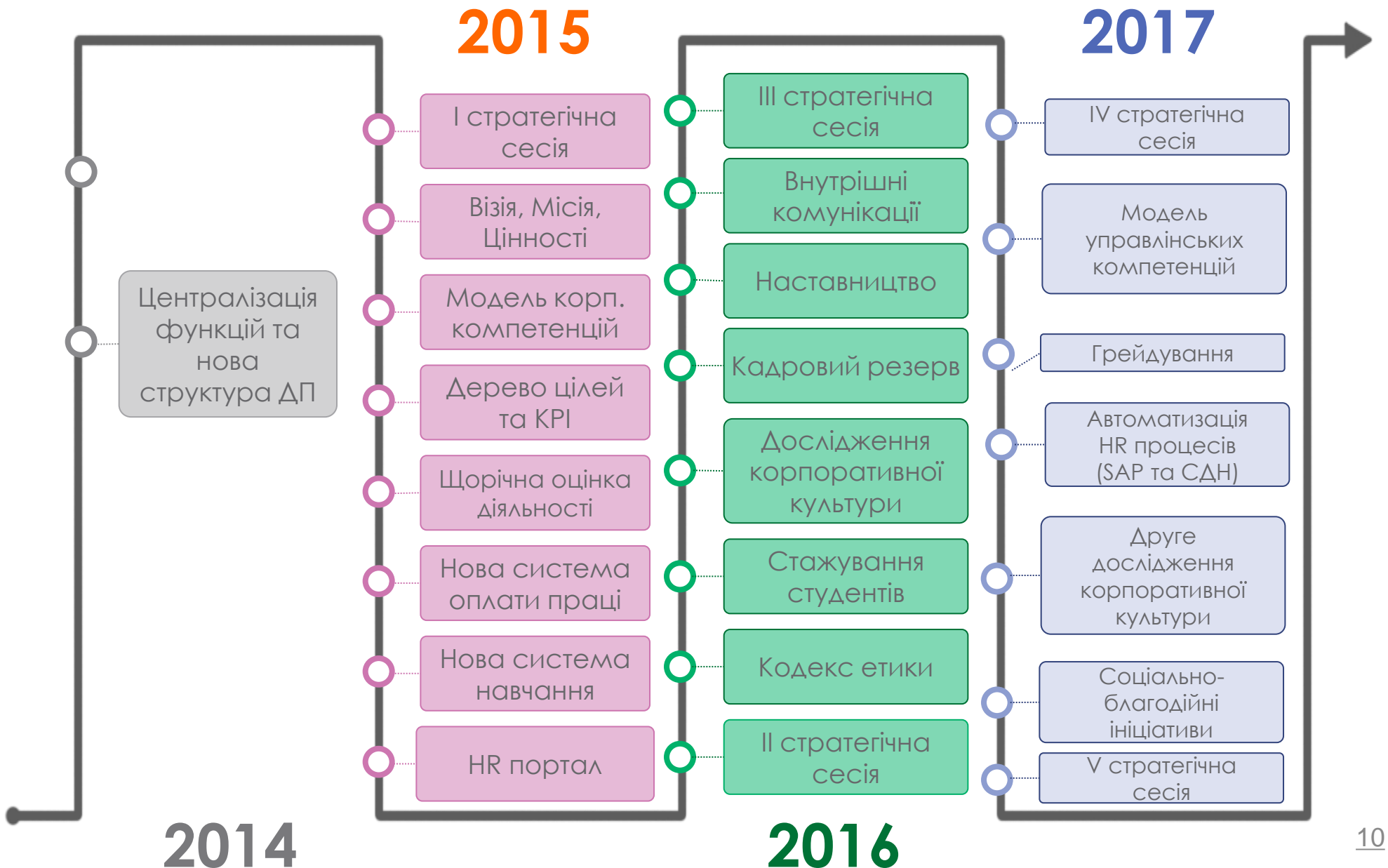
Департамент персоналу
People department

People
Management & Development

*Фокус на особистості
Формування команд
Розвиток нового лідерства*

Новий HR = нова HR система.

Етапи становлення HR функції в Національному банку

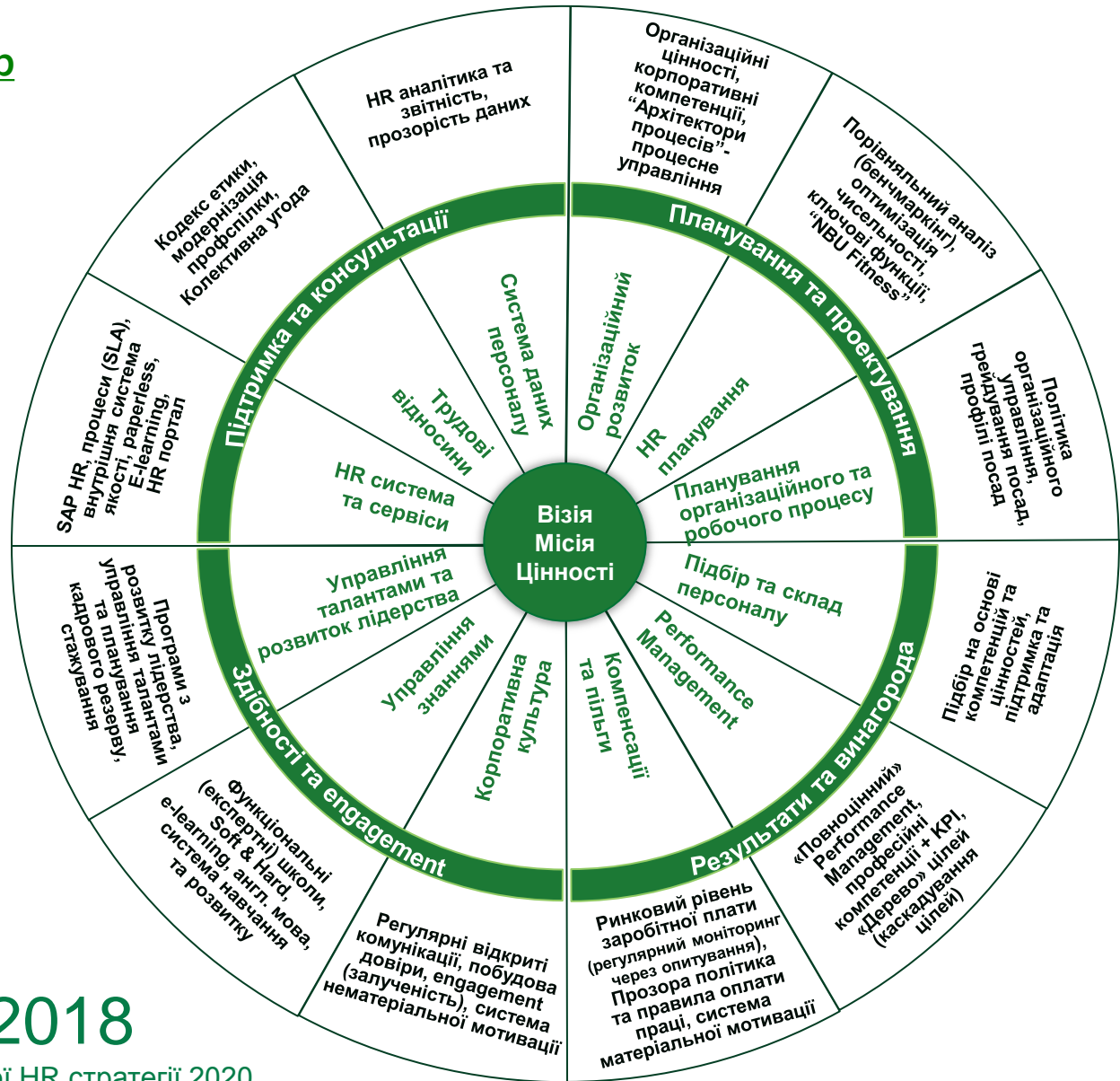
Зараз ми вступаємо в новітню історію становлення people management в НБУ

HR система Національного банку має власне ім'я – «NBU HR WHEEL»...

HR – стратегічний партнер

в управлінні процесами в компанії, управлінні талантами та розвитку стратегічного планування

HR Wheel 2015-2018

зараз оновлюється відповідно до нової HR стратегії 2020

...і за останні роки Національний банк отримав декілька HR нагород та визнання бренду роботодавця

У **2016** році Асоціація інвестиційних професіоналів України **CFA Society Ukraine** визнала Національний банк України **кращим роботодавцем**.

Традиційно цією нагородою відзначають установи та компанії, які працевлаштували найбільшу кількість дипломованих професіоналів із сертифікатами CFA.

В 2017 році Національний банк України отримав **третє місце** в рамках премії **«HR-бренд 2017»** в номінації «Україна» з проектом **«Культура мислення»**. Ціллю цього проекту був перехід до нового формату управління та організаційного дизайну НБУ завдяки впровадженню принципів процесного менеджменту та розвитку гнучкої корпоративної культури регулятора.

В 2016 році Національний банк України став **переможцем** премії **«HR-бренд 2016»** в номінації «Україна» з проектом **«ПЕРСОНАЛЬна трансформація НБУ»**, який описував внутрішню трансформацію центробанку крізь призму змін в роботі Департаменту персоналу та функції управління персоналом.

В **2017** році за версією Headhunter Україна НБУ увійшов до **ТОП 10 кращих роботодавців** банківського та фінансового сектору України

Особливості періоду трансформації для HR

2017 рік

		<u>Strengths</u>	<u>Weaknesses</u>
Внутрішнє середовище		<ul style="list-style-type: none"> Інтелектуальний потенціал працівників Різновекторний та різноманітний досвід Проактивність (частково) та результативність (частково) Позитивна «особистістність» працівників («хороші люди») Розподіл зон відповідальностей Довіра до підрозділу (деяких напрямків/особистостей) з боку внутрішнього клієнта Визначена стратегічна роль внутрішніми клієнтами/партнерами 	<ul style="list-style-type: none"> Низький рівень командності, пріоритет «свого» підрозділу, прагнення вузької само ідентифікації, відсутність єдиних цілей Дубляж функцій, штучність функцій, «функція замість ролі» Уникання відповідальності Різність цінностей, різність поколінь та бачення Внутрішні приховані/неприховані конфлікти (на рівні процесів, особистостей) У різних підрозділів – різні «клієнти», що викликає конфліктність на рівні прийняття рішень та їх реалізації
		<u>Opportunities</u>	<u>Threats</u>
Зовнішнє середовище		<ul style="list-style-type: none"> Стадія трансформації, в якій знаходиться вся організація, пластичність підрозділів, зокрема ДП, в частині змін Підтримка ззовні, можливості для змін (в тому числі через запровадження проектів, автоматизацію процесів тощо) Процес перегляду процесів та розбудови «нової» організації – перегляд процесів та зон відповідальності Навчання та ротація в рамках проектів тощо Можливість заміни персоналу внутрішніми кадрами в рамках проектної діяльності та інших ініціатив (знаходження талантів, оновлення без втрати експертності) 	<ul style="list-style-type: none"> Зниження цінності HR функції в організації (зміна «стратегічного розміщення» в структурі, зміщення ролі на супроводження та підтримку замість стратегії та партнерства) Неузгодженість функцій та процесів між підрозділами, що стосуються управління персоналом Втрата цінних кадрів через емоційне та професійне вигорання, невизначеність ситуації в організації, конфліктність в середині колективу

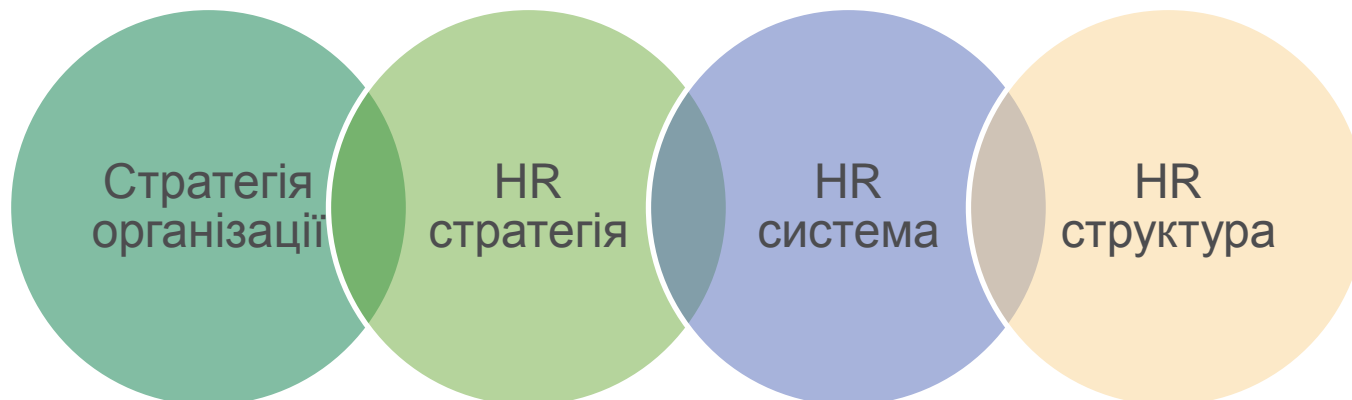

Нові горизонти.

План (окремих) дій зі створення нової цінності HR

2017 рік

<u>Strengths</u>	+	<u>Opportunities</u>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Запровадження (старт) HR школи – для розбудови командності та підвищення обізнаності працівників у різних сферах ➤ Автоматизація процесів та зменшення навантаження на персонал, оптимізація чисельності та розвиток персоналу (додаткові навички працювати в нових системах, з новими інструментами) ➤ Оновлення персоналу - заміна або внутрішніми кадрами з інших підрозділів, за рахунок ротації всередині департаменту, або за рахунок зовнішніх кандидатів ➤ Впровадження HR стратегії та презентація всередині організації та підкреслення стратегічності, впровадження не функціональної структури, а рольової ➤ Створення HR review та впровадження регулярного фідбеку внутрішньому клієнту і зокрема Правлінню щодо реалізації кадрової політики ➤ Чітке формулювання та інформування щодо єдиних цілей департаменту, акценти в HR стратегії у відповідності до стратегії НБУ та потреби зовнішнього середовища ➤ ...		

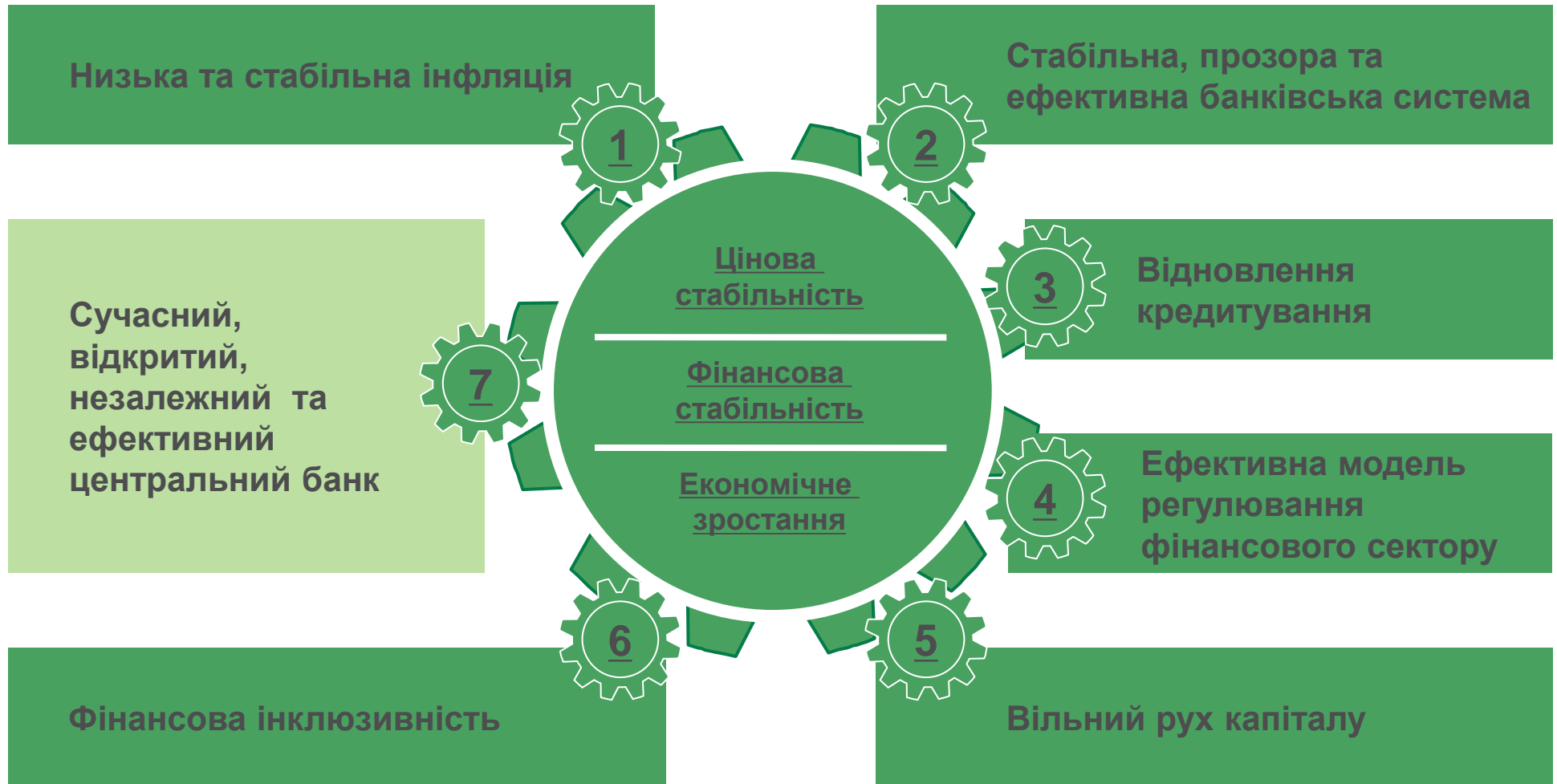

Стратегічне планування в Національному банку стартувало у 2017 році

- Аналіз внутрішнього та зовнішнього середовища
- Аналіз поточних функцій НБУ на їх узгодженість з викликами внутрішнього та зовнішнього середовищ
- Підготовка стратегічного плану та ініціювання проектів всередині НБУ

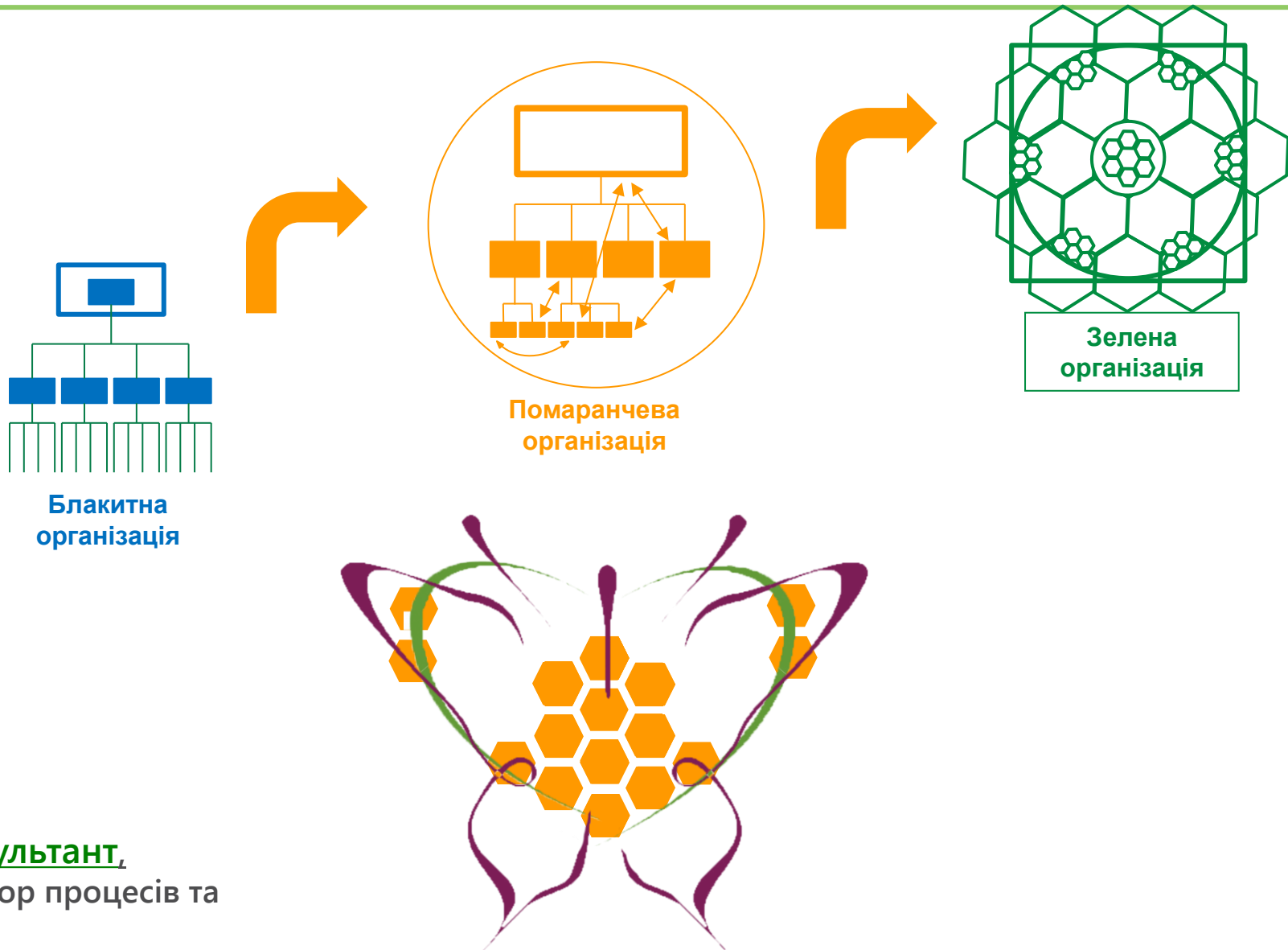
Стратегічні цілі Національного банку 2018-2020

Одна зі стратегічних цілей Національного банку передбачає розвиток людського капіталу

Організаційний редизайн визначається стратегією.
Орієнтир – організація, що само розвивається

HR – консультант,
адміністратор процесів та
контрактів

Скажи мені, хто твій HR,
і я скажу, хто ти

2018 рік – рік впровадження нової HR стратегії та оновлення HR системи Національного банку

Хто ми є?

Для чого ми (сенс нашого існування в організації)?

Чого хочемо досягти?

Для кого ми (наші клієнти)?

Розробка HR стратегії НБУ обумовлена трьома групами факторів

Середовище

- Демографічна ситуація, міграція, трудова мобільність
- Конкуренція на ринку праці складність закриття вакансій
- НБУ продовжують сприймати як державну установу зі своїми обмеженнями та бюрократією
- Відсутність довіри до роботодавців

Тренд

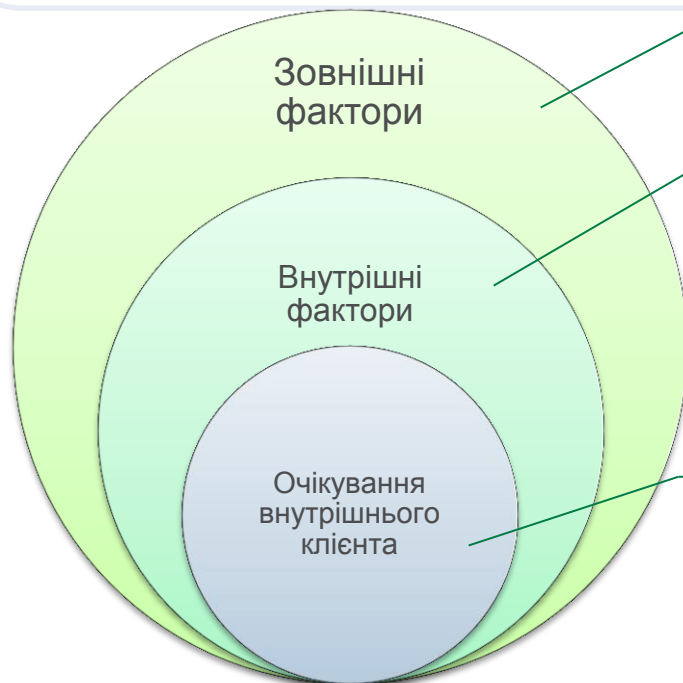
- Посилення міграційних тенденцій
- Швидкість «старіння» знань
- Вихід на ринок молодих спеціалістів різниця у ставленні до роботи кандидатів різних вікових поколінь

Середовище

- Стратегія НБУ
- Організація пройшла стадію швидкої трансформації та переходить на стадію стабілізації та організаційного розвитку

Проблематика

- Плинність молодих та талановитих співробітників
- Відсутність єдиного бачення розвитку організації
- Відсутність EVP
- Мотиваційна система та стиль керівництва, яка одночасно не задовольняє усі покоління
- Співробітники перевантажені змінами, емоційна втома
- Роз'єднаність підрозділів

Очікування внутрішніх клієнтів за результатами опитування та інтерв'ю з Членами Правління

- Систематизація комунікацій для різних аудиторій, формування єдиного інформаційного поля
- Підвищення залученості персоналу
- Розвиток лідерства, створювати умови для розвитку менеджерських якостей збагачення різними стилями управління персоналом
- Підвищення якості підбору персоналу
- Проактивна робота та залучення студентів та нових працівників
- Утримання та розвиток молодих спеціалістів
- Систематизація та гнучкість матеріальної та нематеріальної мотивації
- Розвиток HR-аналітики

Зовнішні фактори. Середовище та тренди

Міграційні тренди

Найбільш схильні до міграції категорії співробітників

54% - допоміжний персонал
54% - проф./адмін. персонал
22% - середня керівна ланка
10% - старше керівництво
6% - вище керівництво

Причини міграції співробітників за кордон:

89%

Більша заробітна плата за кордоном

70%

Економічна ситуація в Україні

60%

Нові пропозиції щодо роботи за кордоном

18%

Сімейні обставини

Українські мігранти

Вік практично кожного другого трудового мігранта 30-44 років

Зовнішні фактори. Проблематика та тренди

45% Лідерів стурбовані, що за 3-5 років їхні знання застаріють

48% Керівників не знають, як галузь виглядатиме за 3 роки

78% Лідерів вважають, що мають бути більш цифровими

Боротьба за таланти

63% Респондентів вважають, що за останні 3 роки стало важче залучати та утримувати таланти

88% Респондентів вважають, що в найближчі 3 роки загостриться боротьба за таланти

69% Респондентів вважають, що в найближчі 3 роки проблема міграції в Україні значно вплине на діяльність компанії

Особливості роботи з різними поколіннями співробітників

88% Респондентів відчують різницю у ставленні до роботи кандидатів різних вікових поколінь

58% Респондентів адаптують підходи до управління персоналом для різних вікових категорій

Зеленим кольором відмічені тренди, червоним - те що відбувається зараз

Пошук нових HR ролей та сенсів

Для чого ми:

- Робити людей кращими, щасливими, розумнішими
- Сприяти успіху банку
- Надавати операційну підтримку
- Задавати стандарт
- Показувати приклад
- Качати кров організації
- Змінювати і спрямовувати
- Мотивувати
- Формувати людський капітал: збільшувати капіталізацію
- Єднати людей
- Захищати організацію від злісних вірусів
- Пришвидшити рух усередині банку
- Ментально трансформувати організацію
- Залучати найкращих, розставляти по місцям і робити так, щоб вони працювали якнайкраще
- ...

HR стратегія НБУ 2020 наразі фіналізується та готується до затвердження

Стратегія НБУ 2020

Ціль №7. Сучасний, відкритий, незалежний, ефективний центральний банк

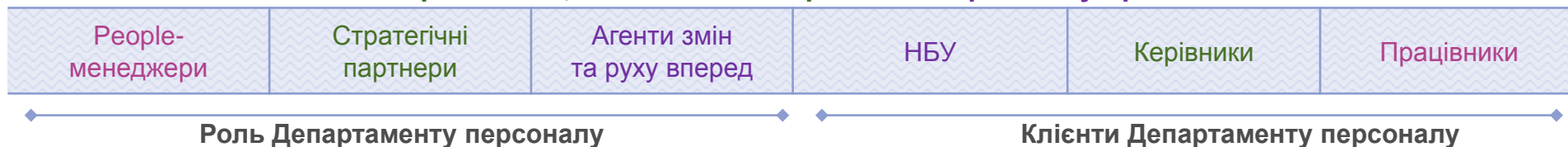
HR Стратегія НБУ 2020

**Розвиток людського капіталу:
нове лідерство, командна взаємодія та
фокус на особистості.**

Місія Департаменту персоналу

Ми створюємо умови **для залучення, мотивації та розвитку персоналу** з метою **формування інноваційного середовища, якісних змін в процесах та розвитку організації**

Основні напрямки розвитку HR системи Національного банку 2018-2020 будуть базуватись на новій стратегії

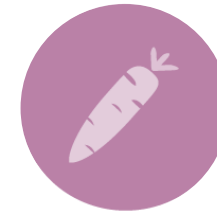
Культура

- Розвиток бренду роботодавця, залучення працівників як амбасадорів бренду
- Підбір персоналу за цінностями, стратегічний рекрутинг
- Залучення студентів та молоді (проекти, ініціативи, дослідження тощо)
- Стажування в різних підрозділах, горизонтальна ротація як елемент розвитку
- Гнучка система навчання, що базується на саморозвитку, обміну знаннями та дистанційному навчанні, гейміфікація
- Агенти змін (внутрішні тренери, проектні менеджери, агенти процесного управління, таланти тощо)
- Впровадження стандартів взаємодії SLA, оцінка якості
- Крос-функціональні проектні команди
- Оновлення концепції внутрішніх комунікацій
- ...

Лідерство

- Впровадження «Школи лідерства»
- Управлінські поєдинки, коучинг, менторство
- Зворотній зв'язок – основний інструмент управління
- Кар'єрне планування, shadowing
- Комунікаційні зустрічі на різних рівнях
- Лідери думок
- Нові підходи до оцінки діяльності
- ...

Мотивація

- Впровадження системи мотивації (матеріальна + нематеріальна)
- Мотиваційний «кошик»
- Диференційована система преміювання
- Нова політика базової винагороди на базі грейдингу
- Програми залучення персоналу, комунікаційні заходи
- Гнучка система навчання (peer-to-peer, e-learning)
- Нова процедура відзначення «кращих» працівників нагородами
- Розвиток процедур наступництва та менторства
- ...

Основна мета на майбутнє: створювати умови для розвитку людей і успіху організації

Відкрита система

Люди – головна цінність

Жива організація

HR – коуч, партнер в створенні позитивної атмосфери і соціально значимого бренду, навчанні та особистісному розвитку

